

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: Підготовка системи «парус-ресторан» до роботи

Мета заняття. Ознайомитись з основними принципами, можливостями командами та прийомами роботи у системі «ПАРУС-РЕСТОРАН». Навчитись створювати інформаційну базу даних, заповнювати довідники, оформлювати прихід продуктів та формувати звіти.

ХІД РОБОТИ

1. Створити інформаційну базу даних.

Створити базу даних для роботи в системі «ПАРУС-РЕСТОРАН».

1.1. В кореновому каталозі диска D: створити порожню папку, назвати її Ресторан_Прізвище.

1.2. Завантажити модуль «ПАРУС-РЕСТОРАН». Для цього виконати наступні команди: пункт головного меню MS Windows Пуск – Програми – ПАРУС-Предприємство – ПАРУС-Ресторан або відповідний ярлик на робочому столі.

1.3. У вікні Реєстрація в системі (див. рис. 1):

– в полі База даних вказати назву бази даних – Ресторан «Власна назва»;

– в полі Шлях до БД вказати – D:\К242-16\Власне прізвище\Rесторан_Прізвище;

– система запропонує назвати основний файл бази WPARUS.DBC;

– в роботі Ви будете використовувати ім'я користувача бази даних Пользователь – SUPERVISOR (це користувач з максимальними правами на всі дії в базі даних і правами адміністрування користувачів БД);

– ввести пароль admin (маленькими латинськими буквами);

– натиснути кнопку ОК (див. рис. 1)

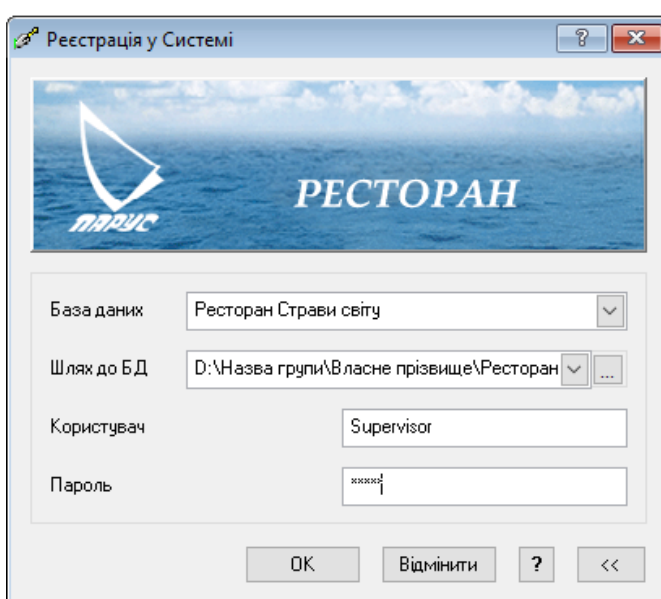

Рис. 1 Реєстрація бази даних у системі «ПАРУС-РЕСТОРАН».

– система «ПАРУС-РЕСТОРАН» запитатиме: У зазначеному каталозі база даних відсутня. Створити? – обрати відповідь ДА;

у вікні Створення бази даних (рис.2) включити прапорець Демонстраційна конфігурація, включити перемикач Комплектація Гозпророзрахунок;

- натиснути кнопку Почати;

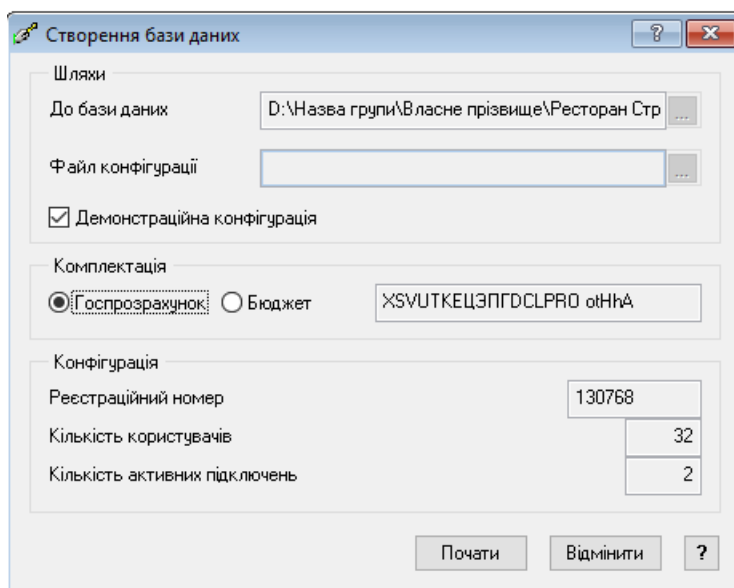

Рис. 2 Вікно Створення бази даних

- почекати, поки буде виконана генерація БД.

1.4. Ознайомитися із загальним призначенням основних пунктів меню головного вікна системи «ПАРУС-РЕСТОРАН».

2. **Заповнити словники Організації и МВО та Номенклатор товарів та послуг.**

Інформація словників буде використана в подальшій роботі, при реєстрації, обліку та аналізі інформації про клієнтів, замовлення, меню-вимогах і таке інше.

2.1. Заповнити довідник Організації і МВО інформацією про ресторан «Мрія». Для цього виконати послідовно наступні дії:

- відкрити пункт меню Довідники – підпункт Організації і МВО;
- в панелі дерева каталогів (ліва частина вікна довідника) активізувати подвійним клацанням миші верх дерева довідника – розділ Організації і МВО;

– клацнути правою кнопкою миші на розділі, вибрати з контекстного меню підпункт Додати;

– ввести назву нового підрозділу – Організації, відкрити його подвійним клацанням миші;

перейти в праву верхню панель словника Організації і МВО під назвою Перелік організацій і матеріально відповідальних осіб одинарним клацанням лівої кнопки миші;

- викликати контекстне меню і вибрати з нього підпункт Додати;
- на екрані з'явиться форма Контрагент: Додавання;

– створити нового контрагента, обрати перемикач Тип: Організація, ввести мнемо код, наприклад, Страви світу і повне найменування, наприклад, Ресторан «Страви світу» (див. рис. 3);

Рис. 3 Форма додавання контрагента – організації

– інші реквізити контрагента можна ввести при необхідності. Натиснути кнопку Записати;

– в результаті виконаних дій буде сформовано довідник Організації і МВО(див. рис. 4).

Мнемокод	Найменування / ПІКод ЄДРПОУ/ДРФОУ/ПН	№ свідоцтва пр
Страви світу	Ресторан "Страви світу" 007007	267267267267 007

Рис. 4 Довідник Організації і МВО

Додати матеріально відповідальних осіб, призначити посади.

2.2. Заповнити довідник Номенклатор товарів та послуг готовими стравами та продуктами, а також товарами для торгівлі в барі. Для заповнення виконати послідовно наступні дії.

2.2.1. Створити у словнику Номенклатор товарів і послуг потрібні для подальшої роботи підрозділи: Готові страви, Продукти, Бар, Кухня. Для цього виконати послідовно наступні дії:

- обрати пункт меню Довідники – підпункт Номенклатор товарів та послуг;
- в панелі дерева каталогів (ліва частина вікна словника) активізувати подвійним клацанням миші верх дерева словника - розділ Номенклатор товарів і послуг;
- клацнути правою кнопкою миші на розділі, вибрати з контекстного меню підпункт Додати;
- ввести назву нового підрозділу – Готові страви.

Аналогічним способом самостійно створити інші підрозділи. Врахуйте, що Готові страви і Продукти – підрозділи верху дерева словника, а Бар і Кухня – вкладені підрозділи розділу Продукти (див. рис.5).

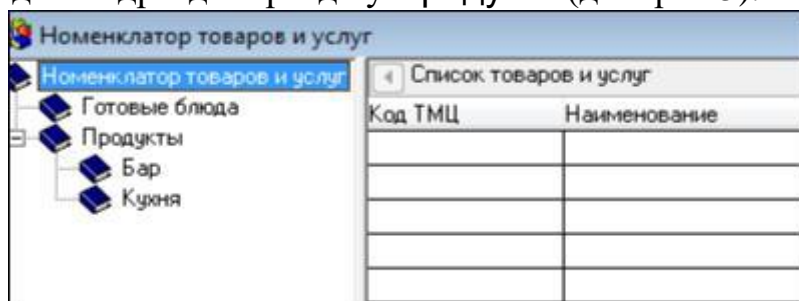

Рис. 5 Двідник Номенклатор товарів та послуг

2.2.2. Створити номенклатурні позиції страв і продуктів у довіднику Номенклатор товарів і послуг системи ПАРУС-РЕСТОРАН.

Створити назви страв у підрозділі Готові страви: Суп зі шпинатом, Кура в горшочку, Чай. Для створення назви страви Суп зі шпинатом виконати послідовно наступні дії:

- активізувати створений підрозділ Готові страви в дереві каталогів подвійним клацанням миші;
- перейти в праву верхню панель вікна довідника Номенклатор товарів та послуг під назвою Перелік товарів та послуг одинарним клацанням лівої кнопки миші;
- викликати контекстне меню і вибрати з нього підпункт Додати;
- на екрані з'явиться форма Номенклатурна позиція: Додавання;
 - заповнити поля вкладки Основні дані цієї форми: Тип номенклатурної позиції – Товар; Код ТМЦ – ввести коротке найменування номенклатурної позиції або її номер, наприклад, Суп шп; Найменування – ввести повне найменування позиції – Суп зі шпинатом; одиниця вимірювання – вибирається з відповідного словника натисканням кнопки . Кнопка викликає список останніх десяти понять, які використовувалися в цьому полі. Одиниця вимірювання для супу – похідна, тарілка 200 мл.

Тому що потрібної одиниці вимірювання для супу – похідна, Тарілка 200 мл немає в довіднику **Одиниця вимірювання**, її можна створити, як базове поняття або як похідне наступним чином:

- обрати словник **Одиниці вимірювання (ОВ)** натисканням кнопки **...**;
- активізувати підрозділ словника **Одиниці об'єму** в дереві каталогів подвійним клацанням миші;
- виділити базову одиницю виміру **Мілілітр** в правій верхній панелі вікна словника **Одиниці вимірювання** під назвою **Перелік одиниць вимірювання**;
- у правій нижній панелі вікна довідника **Одиниці вимірювання** під назвою **Похідні одиниці вимірювання** викликати контекстне меню і вибрати з нього підпункт **Додати**;
- на екрані з'явиться форма **Одиниці вимірювання: Додавання**;
- заповнити поля цієї форми: **Мнемокод** – **Тар. 200мл**, вводиться скорочена назва похідної одиниці виміру; **Найменування ОВ** – **Тарілка 200 мілілітрів**, вводиться повне найменування похідною одиниці виміру; в поле **Похідня від...** автоматично з'явиться базова одиниця виміру – **мл.**, виділена у верхній панелі вікна; в поле після знаку рівності ввести коефіцієнт співвідношення базової одиниці **Мілілітр** до похідної – **200**; прапорець **Співвідношення вимірювання одиниць постійно** включити;
- по закінченні роботи з формою **Одиниці вимірювання: Додавання** натиснути кнопку **Записати** (див. рис. 6);

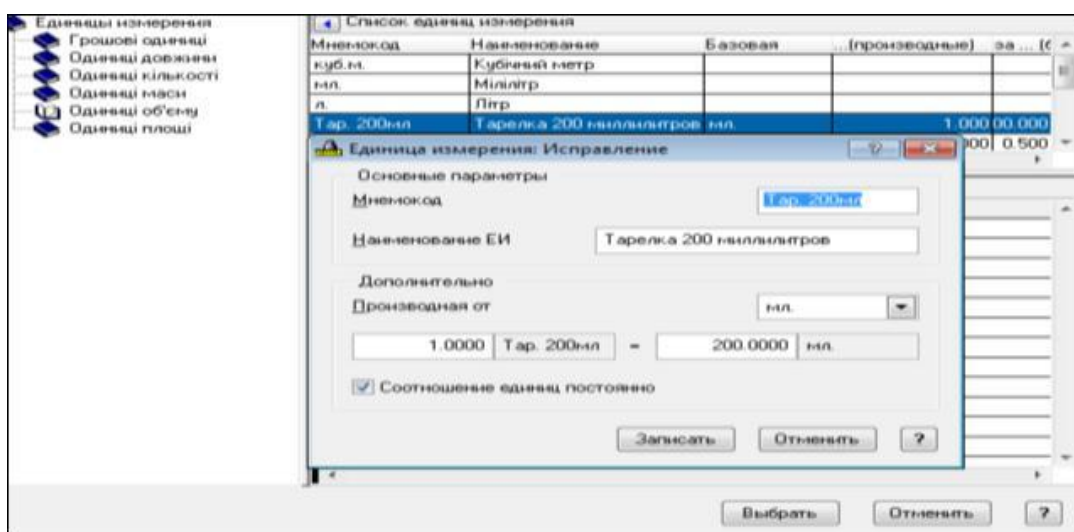

Рис. 6 Форма додавання похідної одиниці виміру

– для повернення у вікно форми **Номенклатурна позиція: Додавання** і одночасно вибору одиниці виміру для створюваного товару натиснути кнопку **Обрати**.

Поля вкладки **Основні данні Група товарів, Артикул** и **Штрих-код** не заповнювати; прапорець **Доступна в товарному блоці** включити (див.

рис. 7.) (використовується для фільтрації ТМЦ при виписці товарних документів).

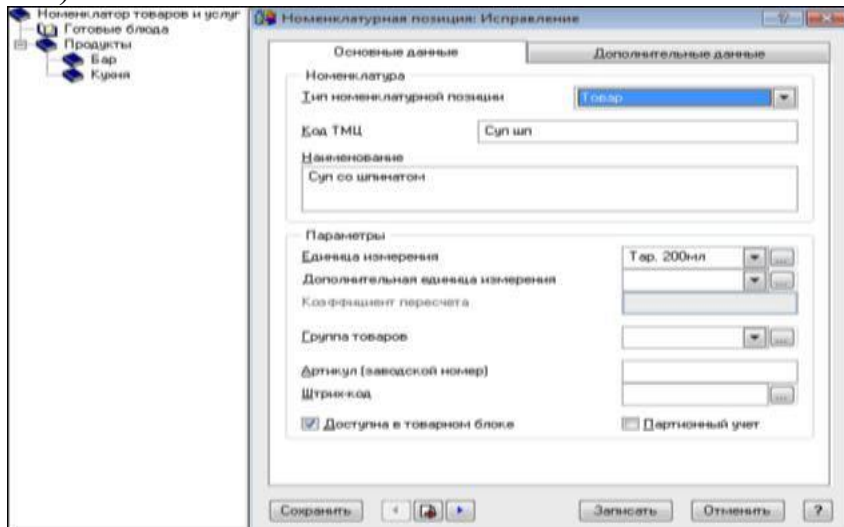

Рис. 8 Прапорець *Доступна в товарному блоці* включити .

Рис. 7 Довідник Номенклатур товарів та послуг підрозділу Готові

Заповнити поля вкладки **Додаткові дані** форми **Номенклатурна позиція: Додавання**: поле **НДС** – вказати ставку податку на додану вартість (20 %); прапорець **Вже включений в суму** – включити, включається ПДВ у вартість ТМЦ (для поточного ТМЦ – товару – ПДВ в ціну включається, прапорець включено); якщо в ціну номенклатурної позиції входять суми акцизу і дорожнього збору, вказати це, поставивши у відповідні поля прапорці та вказавши суму. Для поточного створюваного товару дані прапорці необхідно вимкнути. У полі **Примітки** можна внести додаткову інформацію про товар. Після закінчення роботи з формою натиснути кнопку **Записати** (див. рис. 8).

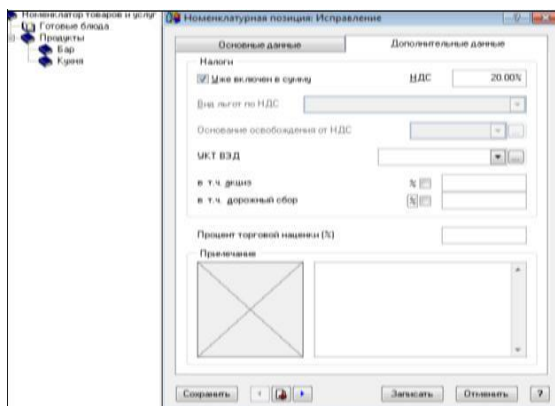

Рис. 8 Примітки

У нижній панелі вікна довідника Номенклатор товарів та послуг для новоствореної послуги у вкладці Історія зміни ціни з'явиться дата її створення (за замовчуванням буде виставлена поточна дата).

2.2.3. Аналогічним способом самостійно ввести страви Кура в горшочку, Чай. Одиниці виміру створюваних послуг наступні: Кура в горшочку – горшочок 0,5 л, Чай – чашка 0,2 л (див рис. 9).

Код ТМЦ	Наименование	Единица измерения
Суп шп-т.	Суп со шпинатом	Тар. 200мл
Кура в горш.	Кура в горшочке	Горш. 0,5л
Чай	Чай	Чашка 0,2л

Рис. 9 Довідник Готові страви

У підрозділі Продукти – Кухня ввести продукти, необхідні для приготування страв, і в підрозділі Продукти – Бар ввести товари для продажу і виготовлення напоїв та коктейлів в барі

При введенні номенклатурних позицій які мають однакові Одиниці вимірювання, обрати з контекстного меню підпункт Размножить – обрати Код ТМЦ и Найменування для нового товару

Таблиця 1

Продукти довідника Номенклатор товарів та послуг		
№ з/п	Продукти	Одиниця вимірювання
Кухня		
1.	Масло рослинне	літр (базова)
2.	Вершки збиті	літр (базова)
3.	Перець чорний мелений	грам (базова)
4.	Спеції	грам (базова)
5.	Сіль	кілограм (базова)
6.	Цукор	кілограм (базова)
7.	Шпинат	кілограм (базова)
8.	Цибуля ріпчаста	кілограм (базова)
9.	Картопля	кілограм (базова)
10.	Часник	кілограм (базова)
11.	Курка	кілограм (базова)
12.	Лимон	кілограм (базова)
13.	Чиста вода	бутель 6 л. (похідна)
14.	Чай пакетований	пачка 25 шт. (похідна)
Бар		
15.	Вино	пляшка 0,72 л. (похідна)
16.	Саке	пляшка 0,72 л. (похідна)
17.	Горілка	пляшка 0,5 л. (похідна)
18.	Бренді	пляшка 0,5 л. (похідна)
19.	Сік	літр (базова)
20.	Тропик-фрукти	кілограм (базова)

Контрольні питання:

1. Призначення та можливості системи ПАРУС-РЕСТОРАН.
2. Основні команди та принципи роботи у системі ПАРУС-РЕСТОРАН.
3. Які функціональні можливості складової «back-офіс» програмного комплексу «Парус-Ресторан».
4. Який алгоритм створення інформаційної бази даних для роботи в системі «ПАРУС-РЕСТОРАН»?
5. Яким чином заповнити довідник Организации и МОЛ?
6. Яку інформацію містить довідник Номенклатор товаров и услуг та яким чином його заповнити?